

Octavian SAIU

SUB CUPOLA „EURODANS“

În timpurile atât de triste, prin care trecem, mai există – din când în când – momente în care energiile pozitive se cristalizează în realizarea unor proiecte de anvergură culturală. La Iași, în pofida și împotriva indiferenței instituțiilor de stat, coregrafi români, maghiari, austrieci, danezi, englezi... s-au întâlnit sub cupola unui festival care își merită numele: „Eurodans“. Participarea – de o incitantă diversitate – a vizat două secțiuni (pentru debutanți și, respectiv, pentru consacrați), încununată de premiile unui juriu prezidat de cunoscutul coregraf, dansator *étoile* Gigi Căciuleanu.

Cinci din cele unsprezece creații înscrise au aparținut coregrafilor români, a căror vocație europeană a fost, încă o dată, demonstrată, într-un limbaj care transcende diferențele geografice și sociale statuându-le pe cele estetice și axiologice.

Detășându-se agresiv de beatificarea corporalității promovată de baletul clasic, „Eurodans“-ul contemporan a pierdut uneori dimensiunea coregrafică pură care corelează spațiul individual, subiectiv cu ansamblul scenic prin caligrafia mișcării. Chiar și când elementul teatral este dominant, relațiile nu par cu adevărat omogen orchestrate. Se insinuează conceptul unei coregrafii de idei care transpune în stări și forme corporale o filosofie a cotidianului sau total independentă de el.

Aceste modificări în orizontul artei dansului au putut fi remarcate pregnant la câteva dintre piesele prezentate. Astfel, într-o structurare epico-dramatică a tablourilor, spectacolul Ioanei Popovici, laureată cu „Mențiune specială,“ analizează psihologia a patru indivizi aflați la periferia societății și a condiției umane. Gesturile amplifică

paroxistic starea de criză a destinului căruia nu i se pot sustrage decât prin cunoaștere și speranță.

Hommage a Meredith Monk, creația trupei maghiare Orkestika Movement Theatre, a adus pe scena Teatrului „Luceafărul“ siluete în alb și negru, ambiguizând deliberat relația masculin-feminin, tema centrală. Întreruperea mișcărilor sacadate a subliniat dorința de evadare din aplatizarea bicromatică, încercarea de individualizare. Debutanta Elena Zamfirescu, absolventă a U.A.T.C., a conturat în piesa ei de teatru-dans trei ipostaze asimilabile ale feminității percepute de un ins rătăcit atras de propriile fantasme.

Alături de aceste modalități de a articula demersul coregrafic s-a relevat și tendința de poetizare metaforică a discursului... În acordurile muzicii de pian, dansatorii danezi Jens Bjeregaard (coregraful piesei) și Eve Garnier au creat o geometrie fascinantă a mișcărilor prin adecvarea perfectă a mijloacelor. Virtuozitatea și sensibilitatea le-a fost recunoscută de juriu, care le-a acordat Premiul I. A meritat același premiu, ex-aequo, și

lucrarea austriacului Willi Dorner, admirabilă tocmai grație traseului exact al gesturilor și tensiunii dramatice a raportului narcisist al eului cu un *alter ego*.

Redescoperirea limbajului tradițional al dansului *Bhuto* îi redă coregrafei-interprete Katharina Vogel, invitată de onoare, libertatea originară a expresiei corporale care îmbină tradiția și modernitatea. Personajul său, agresat de o civilizație alienantă, intră prin natură și mișcare în rezonanță cu cosmosul. Prezența artistică seducătoare a Katharinei Vogel a marcat reperul întregii manifestări.

Laureate ale Secțiunii debut: Andreea Tănăsescu (Premiul I) și Carmen Riban. Dacă la prima se remarcă predilecția pentru racordarea uni-versului coregrafic la cel muzical-contemporan, Carmen Riban manifestă dorința de expresivitate dinamică a elementelor corporale, repudiind orice decorativism. Festivitatea de premiere – desfășurată fără prea mult fast –

a fost precedată (idee absolut neinspirată) de premiera spectacolului *Troc* al lui Benoit Vitse, un experiment nedemn de scena și prestigiul Teatrului Național.

Fapt semnificativ, Marele Premiu și Trofeul nu au fost acordate. Simbolic, însă trebuie oferit un trofeu publicului, marea revelație a Festivalului, și organizatorilor: Nina Brezuleanu (director), Cristina Iliescu și Paul Savin. Cei care au reușit să țină în viață o tradiție începută acum șapte ani de regretatul om de

cultură Dan Brezuleanu, oferind lașiului cultural un loc într-o Europă a culturii în care dansul e limbajul sublim al libertății de gândire și de expresie.

